

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 160.

V Ljubljani, v petek 17. julija 1891.

Letnik XIX.

„Najprej Madjar, potem katolik!“

Mladočeško glasilo „Národní Listy“ je malokdaj posvetilo kakemu umrlemu cerkvenemu knezu poseben uvoden članek, da, skoro nikoli ne. Toda čez noč nastal je z listom obrat, in sicer povodom smrti kardinala Haynald a. Poudarjajoč strogo opozicijo, koja je početkom šestdesetih let delal pokojni kardinal kot sedmogradski škof centralističkim zaprekam Schmerlingovim, ovirajočim državno pravo svetošćefanske krone, drznejo se praški „Nár. Listy“ tako-le pisati:

„Baš so položili Madjari v grob tega svojega narodnega škofa — no, mrknimo mi Čehi z očesom po teh „naših“ škofih, po teh „naših“ prelatih in kardinalih in primerjajmo jih s tem velikim mrtvim madjarskim rodoljubom.

„Bil je najprej Madjar in stoprav potem katolik“, odmeva jednomiselnih vzdih solzečega se madjarskega naroda nad Haynaldovo grobnico. Čujte to vi naši hierarhi, ki v svoji ultramontanski gorečnosti vedno bolj zanemarjate dolžnosti svoje do naroda, ter v popredje stavljate dolžnosti svoje do Rima takó, da že vsakega proklinjate kot nevrlega sina cerkve, vsakega nižjega duhovnika, kateri iskreno stoji na strani naroda in se poteza za njegove pravice. Vam vsem bodi kot zrcalo življenje in značaj pokojnega madjarskega škofa, kardinala Haynald a. . .“

Mi kar strmimo — pravi brnski „Hlas“ na to — videč „N. L.“, kako zbog abonentne politike bogatajem in kopici protestantov na ljubo napadajo tako čisto katoliško cerkev in naredbe njene, zaletavajoč se vsak hip v katoliško hierarhijo in škofo po načinu židovsko-liberalnih „šmokov“, kako hkrati plakajo in ihté pri krsti kardinala Haynald a. Zakaj tako delajo? Namen je jasn: Njim se ne gre takó za kardinala Haynald a, marveč za to, da sramoté škofo v svetovaelavski kroni. Zoper to neplemenitost

in sramotno ščuvanje moramo najodločneje povzdigniti glas svoj ter poudarjati resnico.

Umrši kardinal Haynald je bil najprej Madjar, a stoprav potem — katolik! Odkod „Nar. Listy“ zajemljejo to modrost? Iz glasil katoliških Madjarov gotovo ne, temveč iz ogersko-židovskih listov, nasičenih sovraštva zoper katoliško cerkev. Kardinal Haynald je bil, kakor pri katoliškem cerkvenem knezu inče biti ne more, pred vsem katolik, a potem znameniti madjarski rodoljub, ki je za pravice svojega naroda vse storil, česar je zmožen samo katolik in neustrašljiv a nezavisen cerkveni knez. Za svojega škofovanja na Solnogradskem in Ogorskem daroval je kardinal Haynald več nego pet milijonov goldinarjev pred vsem za cerkvene namene, dalje tudi za narodne in človekoljubne, ustanavljal je šole, sirotišnice in bolnišnice in skrbéč jednako za cerkev in katolike na Ogorskem, kakor za blaginjo svojega naroda. Tako dela cerkveni knez in rodoljub, koji je v prvi vrsti katolik. Da bi ne bil pokojni kardinal in kaloški nadškof izvrsten katolik, ne bil bi mogel biti vzoren madjarski rodoljub, kajti vsako rodoljubje ima najmočnejše in jedino zaslobo v krščanstvu in katoliškem prepričanju. Tako brnski vrli „Hlas“.

Zakaj navajamo mi napominani članek? Ni li čisto poudarjal „Slov. Narod“ s svojega napredno-liberalnega stališča, da je najprej Slovenec, a potem še le — katoličan!

Kar se naših škofov in cerkvenih dostojanstvenikov na Slovenskem tiče, pač jih ne treba zagovarjati pred nespodobnimi napadi liberalnega slovenskega dnevnika, kajti povestnica našega narodnega probujenja in razvoja jasno za nas govori zoper napade mladostenskih protivnikov katoliške cerkve. Ako se oziramo nazaj v povestnici, stali so cerkveni dostojanstveniki naši vselej v vrstah boriteljev in braniteljev naših narodnih pravic. Za probujenje našega naroda v obče v prvi vrsti moramo zahvaliti katoliško rodoljubno duhovščino po Sloven-

skem, bodisi to na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem, v Primorju ali Goriškem. Kdor inče sodi, grdo laže. In kdo je oviral in nasprotoval tem rodoljubnim nesmrtnim duhovnikom - junakom, kojih broji povestnica našega probujenja na stotine, delovanje na narodnem polju? Škofje nikoli, temveč vlade in njeni organi, samo neprijatelji katoliške cerkve, sovražniki slovenskega naroda.

Povejte nam samo jeden slučaj, kdo drugi neki, nego posvetni vladni stvor je preganjal pri nas slovenskega duhovnika, zvesto stoječega na narodni strani in borečega se za narodne pravice. Črna nehvaležnost do cerkvenih dostojanstvenikov in vsega slovenskega duhovništva je, če jo napadajo slovenski radikali z nedostojnimi, lažljivimi besedami in psovkami. Učite se od katoliških slovenskih duhovnikov biti dobri, nesebični in odločni rodoljubi, prijatelji in voditelji ljudstva! Kako dobro bi se godilo vsemu narodu našemu, in vse pravice imel bi bil že pribojevane, ko bi vsak stan med narodom spolnoval dolžnosti svoje do naroda in domovine tako, kakor jih spolnujejo in izvršujejo duhovniki in škofje naši. Bodi jim zato iskrena zahvala in ljubezen vsega naroda!

Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

(Konec.)

Gosp. predsednik se na to spodobno zahvali prevzvišenemu gosp. pokrovitelju, da so se udeležili zborovanja ter sobano prepustili za zborovanje. H. koncu jih poprosi za višji pastirski blagoslov.

Predno mil. gospod knezoškof to storé, osrečijo društvenike z naslednjim ogovorom:

„Začeli ste, gospod predsednik, zborovanje s krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Ideja, katero izraža ta pozdrav, oživila je to prevažno društvo, katero tudi še sedaj v tem smislu deluje. Tudi pred ustanovitvijo tega društva se je

blagoslovil zaročna prstana. (Poročena še nista bila tedaj; duhovnik ju je le slovesno zaročil.) Mladi Irec bil je ganjen, Zalika povsila je glavo in jokala.

„Spomni se svoje neveste,“ nagovori ga duhovnik, „spomni se svoje rodbine, spomni se Irske! Misli vselej na Boga, hodi po poti pravice, a ne poslušaj besedi hudobnežev! V deželi, kjer denar uboge očara, kjer se hrepenenje za njega pridobivanje premeni v bolezen, kjer ga svoboda opijani, tam se spominjaj krstnega kamena, pri katerem si postal kristijan, in spomni se oltarja, pri katerem si postal tempelj božji. — Kar tudi ti bode naklonila previdnost božja: ne pozabi nikdar, da si Irec, da si katoličan!“ —

Sledeče tedne so porabili za pripravljanje na pot. Kakor skromen je tudi irskemu izseljencu odločeni prostor na ladiji, plačati mu ga je vendar drago. Hadfield in Tom Joyce združila sta vse svoje prihranjene novce, a še ni bilo dovolj. Vikarij jima je podelil eno gvinejo, več ni mogel. Dan odhoda se je bližal, zato se Hadfield odloči, da bo prodal kravo.

Mejtem je diplar doktorju Irvingthonu o stvari sporočil.

„Pojdi takoj v Cork!“ velé je učenjak. „Ana Wilson ima ameriškega poveljnika, s katerim sva

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothé.
(Dalje.)

„V tem trenutju,“ govori duhovnik, ko zopet zasedeta voz, „vzdiguje se iz vseh delov Irske molitev kakor dim blagoslovljenega kadila — v nebo! Oj, koliko bolj nas ta varuje, nego nakáne in spletke zmótenih ljudij! Vsaka prelita kri vpije k Bogu za maščevanje. Bog sovraži vsako nasilstvo; ako pa narod trikrat na dan srce in glas povzdiguje k Bogu, da pozdravlja nebes Kraljico, uslišal bode Vsemogočni njega prošnjo. Narod, ki moli, ne more biti uničen!“

Peter ni odgovoril. V dnu srca je čutil, kako prav ima duhovnik; spominjal pa se je tudi gorečih besedij diplarja — in izrek: „Kadar nam vzráste mladi ore! — odmeval je v njegovi duši, kakor skrivnostno gromenje, ki nas ostraši tudi tedaj, če je nebo še jasno in modro.

Predno sta prišla k vzožju hriba, bila sta na razkrižju, kjer se cesta odcepi na Malibory; pod košatim hrastom stalo je pet ali šest oseb. — Ko je voz tu obstal, stopil je mož k vozu in vskliknil: „Peter, moj sin!“ in oče objame sina. —

„Živel naš dobronik, živel naš oče! Bog ti pláti, lev glengariffski!“ klicala sta Hadfielda, oče in sin, Tom Joyce, Marija in nje otroci.

„Hvalite Boga, otroci moji, hvalite Boga! On je vse storil! On bode pomagal, potrpite!“ — Irec ga obstopijo, poljubujejo mu roki in ga blagoslavljajo.

Vhod v Malibory bil je slaven. Prepevanje narodnih pesmij namestilo je čestitanje; otroci so ves večer po vasi nosili smólnate luči in Mihal Coglan je iz samega rodoljubja sežgal dve ali tri povese rudečkastega réjsja, ki si ga je bil nabral v gorah, da bi si z njim naredil mehko posteljo.

To vse bi bilo čisto nedolžno, ko bi ne bil mož uboge Katine v gostilni krčmarice Hackett brezmerno se vpijanil in pri tem revolucijonarnih pesmij prepeval. Posledica temu je bila, da je pri protestantski krčmarici izgubil ves denar, ki ga je vzel za prodano prasé, — da sta se prikazala takoj dva redarstvenika, ki sta ga odvedla na postajo, kjer mu je bilo čakati, da ga lord Plunder obsodi v ječo. — V hiši Hadfieldovi in Joyce-ovi bilo je veselje pristrčnejše, a manj glasno. Peter je pripovedoval in Hadfield je slavil vikarija.

Osém dnij potem vršila se je v majhnej katoliške cerkvi priprosta, a ganljiva slovesnost. Pred oltarjem klečala sta Peter in Zalika; vikarij jima je

delovalo po gorečih možéh v tem smislu. Ker je bilo to delovanje tako pred društveno dōbo, kakor tudi po ustanovitvi društva obrnjeno v slavo božjo, v širjenje krščanskih načel, ker je bilo to delo misijonsko, apostolsko delo, je bilo od Boga blagoslovljeno; očitno se kaže blagoslov božji nad tem delovanjem, nad tem društvom. Že sedaj se lahko pravi, da je korist delovanja tega društva velika. Naj bi se ne bili nekako pred 20 leti ojačili nekateri navdušeni možje, ki so v tistih burnih časih ustanovili „Slovenca“, kje bi bilo katoliško prepričanje našega naroda, kje ona verska zavest, ki sedaj osrčuje duhovnike in lajike v boju zoper liberalizem. Da se je tistikrat ustanovil „Slovenec“, da se je pozneje ustanovila lastna tiskarna, da se je ustanovilo društvo, to, častiti gospodje, je bilo velike pomembe. Nad vsem dosedanjim sēm spadajočim delovanjem se kaže torej blagoslov božji, ki naj rosi nad društvo tudi v prihodnje!

Dejal sem, da se gre pri tem delovanju, pri tem društvu za razširjanje krščanskih načel. In prav ta ideja je vzbudila tudi tolik pogum, ki se je kazal pred ustanovitvijo društva in ki se kaže tudi v društvu. Sprejmite torej vsi gg. odborniki, vsi društveniki in sploh vsi podpiratelji tega društva mojo pristrčno zahvalo za tako pogumno delovanje v korist krščanskemu tisku. Če se morda Vaše delovanje tu in tam napačno sodi, to gotovo od tod prihaja, ker dotičniki niso prav ali niso dovolj poučeni o društvenem delovanju. Upajmo pa, da se bodo take nepravde sodbe bolj in bolj zgu- bljale.

Po celem svetu, med vsemi krščanskimi narodi se opaža v zadnjih letih neka težnja, da bi se vse javno mišljenje, življenje in delovanje ukrepilo v krščanskem duhu. To opažamo tudi pri nas. In prav ta misel daje pogum tudi temu društvu. In prav je tako, kajti če narodi ne napredujejo na temelju krščanstva, napredek njihov ni pravi, ni stalen in koristen.

Če pa pri naporih svojih ne vidimo vselej velikega uspeha, naj nam to ne jemlje poguma; osrčuje naj nas vedno dobri namen, kateri pred očmi imamo. Nikar se tudi ne ustrašimo zabavlje, preganjanja itd. Saj je Gospod napovedal spoznavalcem svojim, da jim bo trpeti zaradi Njegovega imena. Ne dajmo se torej prevladati od takih neprijetnostij. Saj ne iščemo tolažbe v časnem plačilu, ampak v čisti zavesti, da dobro delamo.

Posebno priporočam, naj bi imeli gospodje društveniki in sploh vsi prijatelji tega društva velik pozor na časopisje. Dandanes so časniki velikanske pomembe, ker velika večina ljudi čita samo lahko berilo, išče si duševne hrane samo v časnikih. Zato prav posebno priporočam skrb za dobre časnike in njih razširjanje. Z dobrimi katoliškimi časniki bomo dandanes prav veliko koristili. Duševno in gmotno podpiranje takih listov je v sedanjih časih pravo pastirovanje, pravo apostolsko, misijonsko delo, kakor nič manj tudi zabranjenje slabih listov po farah, po mestu in po deželi. Naj

prijatelja. Oddaj mu ta list z besedami: „To pošilja slama klasa.“

„In on me bo umel?“

„Popolno!“

Tobija Hoppy vzame pismo in gre na pot. Na palubi „Ane Wilson“ sprehajal se je Amerikanec, pušče iz dolge pipe in trebče si z nožem dolge nohte. Po načinu, kako je ta mož klel in pljuval okolu sebe, spoznal je Tobija Amerikanca, ter se takoj napotil proti njemu.

A kapitan je mislil, da je on, posebno v angleškem zalivu, gospodar. Komaj je zagledal dip-larja, že je zaupil: „Hej, John, vrzi mi psa v vodo!“ John je bil dolgoteti čuvaj, ki se je takoj obrnil proti Tobiju. A ta uren in slok, zmuzne se mu, kakor jegulja iz rok, pustivši mu v veliko zabavo mornarjev velik kos svojega prtnega oblačila v roki.

„Ta ima srečo“, vpije jeden izmed nju, „z raztrgano obleko nas obišče — in se povrne z novo.“ — Tovariši se glasno zakrohota.

„Ti bi svojemu očetu v obraz pljunil, da bi se ti le tujci smejali!“ zavrne ga Tobija.

„S tvojim opičastim obrazom bi ti ne mogel človeški oče biti!“ jezljá mu prejšnji.

„Hip, hip, Irce!“ ščuva angleški mornar Irca. Drugovi mu odgovarjajo.

(Dalje sledi.)

bi se kolikor mogoče storilo za razširjanje „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Duhovščina slovenska, vzlasti kranjska, se je te dolžnosti svoje že v prejšnjih časih moško zavedala in rad in s hvaležnim srcem pripoznam, da si je kranjska duhovščina pridobila mnogo zaslug v tem obziru. Naj ta zavest o potrebi katoliških časnikov klije v naših srcih enako goreče tudi v prihodnje!

Očita se nam brezdomovinstvo. Prava ljubezen do domovine se je kazala pri ustanovitvi zavodov tega društva, dalje pri ustanovitvi društva samega; in zopet se tako lepo kaže v podporah, temu društvu darovanih. Naj bi se te podpore prav bogato iztekle! Spomnimo se večkrat besedij Kristusovih: „Iščite najprej kraljestva božjega in vse drugo vam bode privrženo.“

Še enkrat izrekam zahvalo vsem, ki sodelujejo in podpirajo to društvo, vzlasti odbornikom in neutrudljivemu gospodu predsedniku. Naj nas pogum nikdar ne zapusti! Združenimi močmi delujte v lepi edinosti, imajoč vsikdar pred očmi vzvišeni namen društva, in uspeh bo vedno lepši in popolnejši.

Po navduševalnih teh besedah podelili so prevzvišeni svoj višjepastirski blagoslov. Gospod predsednik pa je, zahvalivši se prevzvišenemu gospodu pokrovitelju, zaključil sejo ob 3/4 12. uro predpol- duem.

„Matica Slovenska“.

LXXXIX. odborova seja v sredo, dné 8. julija 1891.

Navzočni: J. Marn (predsednik); Bartel A., Koblar A., Kržiš A., dr. Lampe Fr., dr. Lesar J., Pleteršnik M., dr. Požar L., Senekovič A., dr. Staré J., Šubic L., dr. Tavčar L., Tomšič L., Wiesthaler Fr. in dr. Zupanec J. (odborniki); Lah E. (zapisnikar). Skupaj 17.

Predsednik pozdravi navzočne, pové, zakaj se prične današnja seja nekoliko pozneje, in prečita prošnjo odbora „Pisateljskega podpornega društva“, „Matica“ naj bi dovolila iz Bleiweisovega spominskega zaklada kak prispevek k pokritju stroškov za spominsko ploščo. Ker „Matica“ ta zaklad le brani in ker bi smel z njim razpolagati le dotični odbor za javni ali stalni spomenik v Ljubljani, sprejme se soglasno nasvêt pričujočega njegovega predsednika, g. dr. Jerneja Zupanca, da se odboru „Pisateljskega podpornega društva“ v tem zmislu odgovori.

Vabilu k slavnosti odkritja spominske plošče na dan 12. julija se je „Matica“ odzvala s tem, da se je izvolilo njeno zastopništvo „ad hoc“.

Ponudba prof. Bezenška v Plovdivu, „Matica“ naj bi založila II. natis njegove „Slovenske steno- grafije“, sprejme se v načelu; vendar je treba od pisatelja zvedeti prej njegove pogoje; knjigo naj tako vravna, da jo bode moglo ministerstvo potrditi za šolsko knjigo; tudi morata po opravnem redu „Slov. Matice“ rokopis pregledati in priporočiti vsaj dva presojevalca pred natiskovanjem.

Poljske povesti „Z ognjem in mečem“ ima sedaj „Matica“ na ogled dva prevoda. V oceni ju imajo presojevalci, katerim je na razpolaganje tudi prvovirnik; sklepalo pa se bo o osodi omenjenih prevodov še le v prihodnji odborovi seji, najbrž meseca oktobra.

Stvarna poprava II. natisa Pokorny-Tuškovega „Prirodopisa rastlinstva“ se ima pospešiti. Ker pa ni upanja, da izide III. natis še o pravem času za II. tečaj prihodnjega šolskega leta, se predsedništvo pooblasti, da na primeren način o svojem času skuša pridobiti od knjigotržcev in slovenskih rōdo- ljubov zadestno število iztisov te knjige bodisi v dar, bodisi v prodaj, ali pa v poznejšo zameño s III. natisom.

Sestavek o fotografiji se ima po nasvetu pre- sojevalcev vrniti, ker je „Matica“ spis iz te stroke še le pred dvema letoma v „Letopisu“ objavila in je po njem većinoma zložen ponujani sestavek.

Ko se reši na to neprijetna zadeva z Blazni- kovo tiskarno in določi odgovor na prošnjo I. mestne deške šole za društvene knjige, pride na vrsto vo- litev „Slov. Matice“ upravnistva. Predsedništvo pre- vzame starosta g. dr. Jernej Zupanec.

Po nasvetu ravnatelja Senekoviča, ki ob kratkem omeni zasluge sedanjega predsednika za „Matico“, potrdi odbor g. kanonika J. Marna vnovič per acclamationem za predsednika.

Kanonik J. Marn, ki prevzame zopet pred- sedništvo, se zahvali za izkazano zaupanje, poprosi, naj gospodje odborniki podpirajo ga tudi v pri- hodnje na korist slovenskemu narodu ter nasvetuje, naj se prav tako soglasno potrdijo tudi dosednji

upravitelji. Le na mesto bivšega blagajnika, ki se je valed bolednosti odpovedal odbornistvu, naj stopi g. dr. Josip Staré.

Nasvêt predsednikov se soglasno sprejme. Blagajnik dr. J. Staré se zahvali za zaupanje in pravi, da mu bo častna naloga, upravljati „Slovenske Matice“ zaklad ter skrbeti za to, da se pošteno po- množuje.

Novoizvoljeni blagajnik je prevzel v petek 10. dné t. m. vprîčo predsednika, tajnika in ključarjev društveno blagajnico, kar bodi o tej priliki še jeden- krat povedano članom, poverjenikom društvenim in sploh slovenskemu občinstvu zaradi nakaznic, de- narnih pisem itd., katera naj se blagovolé odslej njemu pošiljati.

Upravištvo „Matica Slovenska“ v novi sestavi je bilo v slovenskih dnevnikih že objavljeno.

Po nasvetu g. dr. J. Zupanca se ima po- slati g. Robiču za njegov marljivi trud, ki ga je imel z „Matico“ kot blagajnik in hišni upravitelj, iz odbora pismena zahvala.

Vsled poziva predsednikovega poročajo še za- pisnikar, vrednik „Letopisa“ in pa korektor Vrhovčeve knjige o stanju natiskanja letošnjih društvenih knjig, ki se sme zvati ugodno in je torej upati, da izidejo o pravem času.

(Konec sledi.)

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Konec.)

Dandanes je delavsko vprašanje predmet mno- gim propirom. Da se ta prepir poravná mirnim in postavnim potom, to je pač v največjo korist državi. Vprašanje to pa se bo pri krščansko mislečih de- lavcih bližalo svoji rešitvi, ako bodo ti delavci v dobro urejenih društvih in pod modrim vodstvom nastopili isto pot, katere so se kristijani v starem veku držali nasproti velemogočnemu paganskemu svetu v svoj lastni blagor in v blagor človeške družbe. Kakor silna je namreč moč predsodkov in strastij, vendar se bo povsod, kjer ni pokvarjena volja zatrla čutil za pravico in resnico, javna na- klonjenost nagibala možem, ki so zapisali na svojo zastavo pridnost, zmernost in red; postavili se bodo na stran delavcev, ki višje cenijo poštenost in pravico, nego dobiček in katerim je prava zve- stoba v dolžnostih nad vse druge ozire.

Razširjanje takih delavskih društev bi dobro- došlo tudi onim delavcem, ki so izgubili vero in nrvnost, ker bi se jim s tem polajšalo poprijeti se boljših nazorov. Vsaj pač mnogokratov taki sami ču- tijo, kako trdo jih imajo njih denarja lačni gospo- darji, ter da se delavci toliko cenijo, kolikor jim donajajo dobička. Ni jim skrito, da vlada v društvih, katerim so se pridružili, namesto medsebojnega spo- štovanja in ljubezni le razdor, ki se prikazuje in vedno spremlja nesrečneže brez vesti in brez vere. Koliko tacih nesrečnih, ki so telesno pobiti in du- ševno onemogli, bi se rado otreslo tacega ponižu- jočega suženjstva; vendar si tega ne upajo, ker jim brani ali sramožljivost ali strah pred revščino.

Tem vsem zamogla bi donajati katoliška delav- ska društva obilno pomoč; odstranjala bi namreč ovire ter omahujoče vabila v svojo sredo in onim, ki bi se skesano vrnili, bi naklanjala varstvo in bratovsko sočutje.

* * *

S tem smo Vam pokazali, časti vredni bratje, kdo da je poklican, da sodeluje pri izvrševanju važ- nega socijalnega vprašanja in kakšno naj bo to so- delovanje. — Vsak, ki je poklican, naj se torej po- trudi in sicer brez odloga, da z odlašanjem še težje ne postane poravnanje zla, ki je že tako silno naraslo. Vlade držav naj delujejo s postavami in naredbami, delavci, katerih osoda se odločuje, naj postavnim potom zastopajo svoje koristi; ker pa je, kakor smo v pričetku omenili, vera jedino zmožna, da se po- polno in v kalu zatró neprilike, zato naj se vedno bolj razširja prepričanje, da je pred vsem potreba, naj se vnov oživi krščansko mišljenje in življenje; brez tega tudi vse najmodrejše in najboljše naredbe niso zmožne vstvariti prave sreče. — Kar pa zadeva cerkev, trudila se bo vsaki čas, da se ne bode po- grešala njena vsestranska pomoč. Njena delavnost bo tem vspešnejša, čem več prostosti bo imela, da se razvija. Naj bi to pomnili vzlasti oni, katerih rokam je izročen blagor držav.

Vsi duhovniki pa naj posvečujejo tej veliki nalogi vse svoje moči in vso svojo gorečnost ter naj pod Vašim vodstvom in po Vašem vzgledu, časti vredni bratje, neumorno vsem stanovom oznanjajo in zabičujejo zapovedi svetega evangelija ter naj z vsemi pristopnimi jim sredstvi delujejo za blagor ljudstva, pred vsem pa naj v sebi in drugih visokih in nizkih hranijo in poživljajo ljubezen, gospó in kraljico vseh krepostij. Blagora nam je namreč vzlasti pričakovati, ako se ljubezen popolno razvije, ona krščanska ljubezen namreč, ki hrani v malem vse zapovedi evangelija, ki je vedno pripravljena samo sebe darovati za blagor bližnjega in je najblagonosnejše sredstvo proti strupenemu napuhu in sebičnosti sveta; nje božjo podobo in delovanje narisal je sv. apostelj Pavel z besedami: „Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ne išče svojega; vse pretrpi, vse prenese.“

Kot zagotovilo blagoslova božjega in v znamenje Naše blagonaklonjenosti podelimo Vam, časti vredni bratje, Vašim duhovnom in ljudstvu v ljubezni svoj apostolski blagoslov.

V Rimu pri sv. Petru, dné 17. maja 1891. v 14. letu naše višjepastirske vlade.

Leon XIII.,
papež.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. julija.

Notranje dežele.

Volitev v delegacije. Kompromis zastran volitev v delegacije med češkimi veleposestniki in Mladočehi se ni dognal. Mladočehi so zahtevali štiri mandate, veleposestniki so jim ponudili pa le tri, ker so jeden mandat odločili Staročehi Polaku, ki ni v češkem klubu. Mladočehi se volitve niso udeležili, vzlic temu bili so trije izvoljeni, ki so pa izjavili, da volitve ne vsprejmo. Mej nemškimi in češkimi poslanci za Moravsko se je letos sklenil nekaj kompromis. Izvolili so v delegacije jednega Čeha in tri Nemce. Dosedaj je Moravska odposlala v delegacije navadno samo nemške zastopnike.

Pravdniki pri konzulatih. „Wiener Zeitung“ je objavila razglas ministerstva vnanjih stvari, da se nastavijo stalni pravdniki pri c. in kr. konzulskih uradih v Carigradu, Solunu in Smirni. Naloga njih bode, varovati pravice avstrijskih in ogerskih državljanov.

Vnanje države.

Srbija in Avstrija. „Dnevni list“ piše, da Srbi le zaradi tega simpatizujejo za Rusijo, ker se ni prisvojila niti pedi zemlje na Balkanu. Ko bi Avstrija dala Bosni in Hercegovini narodno avtonomijo, pa bodo Srbi takoj simpatizovali za njo. — Na to le opomnimo, da je Rusija že večkrat pokazala, kako rada bi pograbila najboljše dežele balkanske, a jej stavi drugo državo zapreko. Razmere v Bosni in Hercegovini pa danes še niso ugodne za samoupravo, ker bi potem v teh deželah mohamedanci zopet gospodovali nad kristijani.

Srbija. Kakor poroča „Nar. Dnevnik“, sklenil je liberalni shod v Kragujevcu, da se pošlje kralju adresa, naj vresniči ideale naroda srbskega. Ta adresa je pač bila že zaradi tega odveč, ker je kralj še premlad, da bi mogel misliti na tako veliko nalogo.

Nemčija in Francija. Pariški listi se pritožujejo, da nemško veleposlaništvo neče podpisovati potnih listov francoskim trgovskim potovalcem, ki hočejo v Alzacijo in Lotaringijo. Nemški listi pa stvar tako pojasnjujejo, da veleposlaništvo le nekaterim sumnim osebam ni hotelo potnih listov podpisati, mnogim drugim trgovskim potovalcem pa jih je podpisalo. Nemška vlada je dobila zadnji čas pravila in seznam članov nekega društva v Nancy-ju, ki ima namen delati na to, da se Alzacija in Lotaringija kdaj zopet pridružita Franciji, in pa francosko trgovino v teh dveh pokrajinah po moči varovati tuje konkurence. Francoskih potovalcev, ki so člani tega društva, pa sedaj seveda ne pusté v Alzacijo in Lotaringijo.

Alzacija in Lotaringija. Občinske volitve v Alzaciji in Lotaringiji letos niso izpale Nemcem po volji. V Strassburgu se ni nič premenilo. Z naprej bode v mestnem zboru kakor dosedaj 9 Nemcev in 27 domačincev francoskega mišljenja. V Metz so pa Nemci dosedaj imeli večino, ali letos so pa izgubili 8 mandatov in več ne bodo imeli večine. Te volitve so pokazale, da nemštvo v Alzaciji in Lotaringiji kaj slabo napreduje. V Berlinu so se veselili, ko je pri državnoborskih volitvah bilo izvoljenih nekaj Nemcev v teh dveh pokrajinah, in so se že nadejali, da bodeta kmalu tudi deželi čisto nemški. Sedaj pa vidijo, da so se varali. Pri državnoborskih volitvah Alzačani niso pokazali svojega pravega mišljenja, ker so se nadejali, da nemška vlada odpravi prisilne naredbe zastran potnih listov. Ko pa Nemci tega niso storili,

pa Alzačani in Lotarinžani nima jo več povoda prikrivati svojih mislij.

Svica. Kriminalna kamora zveznega sodišča je obsodila Castonija, ki je ob ustaji v Tessinu umoril državnega svetnika Rossija, v osemletno ječo, na dvanajstletno zgubo državljanskih pravic in pa v plačilo stroškov v znesku 3663 frankov. Kazen se je zaradi tega nižje odmerila, ker je Rossija obtoženec umoril iz političnih urokov. — Vse druge osebe, ki so bile zatožene zaradi omenjene ustaje, je sodišče oprostilo.

Irska stranka, to je protiparneloveci, dobé v kratkem novega vodjo. Z Mac Carthy-jem večina ni zadovoljna, ker je premalo odločen. Govori se, da izberó za vodjo D. Dillona ali pa Sextona. Prvi je velik nasprotnik Angležev. Zaradi svojega političnega prepričanja je že moral veliko prestat. Baš sedaj sedi v ječi. Duhovščina bi bila baje bolj zadovoljna s Sextonom, ker je Dillon bil prevelik prijatelj Parnellov in od njega ne pričakujejo, da bi z vso odločnostjo nastopil proti Parnellu.

Francija in Sijam. Odnosaji mej Francozi in Sijamci niso najboljši. Francozi niso zadovoljni, da na sijamskem dvoru Nemci in Angleži dobivajo vedno večji upliv. Sijamcem pa ni prav, da Francozi zbirajo vojske ob sijamski meji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, dné 17. julija.

(Milostljivi knezoškof) povrnili so se danes z birmovanja domov.

(Nagajivost ali nemarnost na poštah.) Dohajajo nam večkrat pritožbe od naročnikov, da redno ne dobivajo lista. Tako neki gospod na Gorenjskem več tednov ni dobil „Slovenca“, ki se je vračal nazaj z opomnjo na zavitku, da ga naročnik noče vsprejemati. A naročnik pritoževal se je vedno v pismih, zakaj mu ne pošljamo lista. Po dolgem zasledovanju prišli smo na sled, da ga vrača dotični poštar, ki je zagrizen nasprotnik „klerikalcem“, kakor se je izrazil v neki družbi. S 1. t. m. naročila se je na naš list čitalnica na Vinici. Danes nam poroča prijatelj, da čitalnica ni dobila še nobene številke našega lista, akoravno se ji od 1. t. m. redno pošilja. Mora že kje zopet tičati požrešen dihur, ki žre papir. Ne bode mu teknil, če ga vjamemo v past. Neki trgovec v Črnem Vrhu nad Idrijo si je tudi pred tedni naročil naš list, ki pa se vedno vrača v Ljubljano z opazko na zavitku: „Retour!“ Gosp. trgovec bil je te dni sam tukaj ter vprašal, zakaj mu lista ne pošljamo. Torej je nagajivost v prvi vrsti kriva, da se naročniki pritožujejo za nerednosti na dotičnih poštah. Naj nam p. n. naročniki naznanijo vsak tak slučaj, naša skrb bode, da odstranimo napotja. — V predzadnji številki je pisal „Slov. Narod“: „Na katoliški podlagi motijo se volilci, ščuujejo trejtalke, zlorablajo lece, na katoliški podlagi razcvita se najbujnejši terorizem. Tako se nam iz okolice ljubljanske javlja, kako je neki župnik pritisnil učitelja in ga potipal z debelim prstom. Učitelj je samec, in vsled tega, ker razmere v dotični vasi niso baš ugodne, prisiljen, da ima hrano v farovžu. In baš vsakdanja hrana bila je ona Arhimedova točka, po kateri je hotel župnik „Slovenski Narod“ dvigniti iz stezajev. Učitelju dal je svoj kategorični „aut-aut“: „Ali pustite „Narod“, ali pa hrano v farovžu“. Pri naših brezdomovincih tudi tako postopanje ni nič čudnega.“ Grozno hudodelstvo, katero storiti pa je vsak duhovnik dolžan svoji časti toliko časa, dokler bode „Narod“ tako nesramno napadal in grdil slovensko duhovščino! Ko bi bili mi tako občutljivi, kakor so gospodje pri „Narodu“, morali bi samo iz novejšega časa navesti mnogo „autos da-fé“ njegovih pristašev nasproti našemu listu. Naši naročniki pa iz tega sprevidijo, da imamo svoje nasprotnike ne le med gospodi, ki stojé na radikalno-konfuzni podlagi, temveč tudi med osebami v c. kr. poštnih uradih.

(Kanično umeščen) je bil včeraj čast. gosp. Janez Golob na faro Primskovo na Dolenjskem.

(Znamenita spominska palica.) Gosp. Andrej Jamar, vodja v tovarni na Fužinah pod Ljubljano, je podaril kranjskemu muzeju znamenito palico, na katero je vrezal kot dijak vsa imena 99 svojih sošolcev v logiki na tedanjem ljubljanskem liceju leta 1847—48. Palica je bila sprva lastnina Jareba, senijorja dijaškega društva. Od tedanjih sošolcev, med katerimi najdemo več znanih umrlih in še živih móž, jih je umrlo 54. Ta letnik je bil v onem viharjem času II. stotnije akad. lige v Ljubljani. Morda se utegne kateri še živečih gospodov od onega časa spominjati tudi napisa na palici: „Tod den Philistern!“

(Posebni vlak s Štajerskega) pripelje jutri ob 1/4 11. uro dopoldne okoli 1000 oseb v Ljubljano; od tu se jih odpelje večina v Trbiž in na Sv. Višarje, drugi v našo divno Gorenjsko, nekateri v Trst. Za obojo vožnjo imajo jako znžano ceno za svoj vlak do Trbiža, ki postane v Ljubljani le četrt ure. Priredil ga jim je g. J. Paulin tu.

(Most čez Savo pri Smledniku.) „Laib. Ztg.“ poroča, da je c. kr. cestni odbor v Kranju sklenil narediti pri Smledniku most čez Savo, ki bo dolg 72 metrov, širok 4-95 metrov. Vsi troški so proračunjeni na 18.000 gld.

(Otroške vrtuarice.) Skušnjo so naredile zapouk v otroških vrtih naslednje gojenke c. kr. učiteljske pripravnice: Josipina Bezaj iz Št. Vida nad Ljubljano, Adela Czernich iz Rudolfovega, Celestina Ekel in Ida Ekel iz Rudolfovega, Franja Koceli iz Ljubljane, Franja Korečan z Vrhlike, M. Kozina iz Ljubljane, Josipina Kohrer iz Ljubljane, Ivana Lipovšek iz Celja, Marija Prelesnik iz Ljubljane, H. Rabič iz Radovljice, Emilija Strecker iz Ljubljane in Ana Stupica iz Špiffelda; dalje privatne učenke: Slava Kočever iz Zagreba, Matilda Piletič iz Hodiž in Josipina Texter iz Tržiča.

(Iz Wörishofena) se nam poroča: V nemško-francoski vojski leta 1870 ozebel je neki nemški častnik v nogo, da se ni mogel operati na njo. V minolih 20 letih popotoval je mnogo po svetu in se posvetoval s slovečimi zdravniki, ki so ga zdravili. Naposled so mu svetovali, naj si da nogo odžagati, če si hoče ohraniti življenje. A možu ni ugajal ta svet, zato je prišel letos h Kneippu. Ta mu reče, naj si ne dá odrezati noge, temveč naj se zdravi doma z vodo po njegovem navodilu. Dne 14. t. m. se je pripeljal dotični častnik v Wörishofen, hodi brez palice malone popolnem ozdravljen. Župnik Kneipp je na njegovo prošnjo predaval o tej bolezni. Rekel je mej drugim: Zdravniki so mu ostrupili kri z raznimi zdravili in naposled so mu hoteli še nogo odrezati. Voda mu je ozdravila nogo, pa tudi očistila telo raznih strupov. — Vsak dan prihaja mnogo gostov, med njimi je več Slovencev in Hrvatov. Te dni pride tudi škof Posilović. Vreme je lepo.

(Zmaga.) V skupini velikih posestnikov je pri volitvi za okrajni zastop na Ptuiji zmagala narodna stranka s 136 glasovi. Nasprotniki se niso udeležili volitve.

(Vincencijeva družba) praznuje prihodnjo nedeljo god in letni spomin svojega patrona s službo božjo v „Marijaniščen“ zjutraj ob 7. uri in skupnim obhajilom društvenikov. Popoldne ob 6. uri je ravnotam občni zbor.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je te dni izročil častiti gospod župnik Ivan Vrhanik svoto 161 gld. 45 kr., in sicer 100 gld. kot pokroviteljstvo posestnika z dežele, g. Antona Zarnika v Krtini. Ko hvaležno beležimo to pokroviteljstvo, oznanjamo slovenskemu svetu, da je v vzgled ostalim premožnjakom po deželi posestnik Anton Zarnik prvi selški pokrovitelj naši družbi. — Ostali denar pa je častiti gospod rodoljub nabiral ob razdelitvi podobice sv. Cirila in Metoda kot vsprejemnic naši družbi ter kot darove ob bivšem prazniku naših svetih apostolov. — Naj bode požrtvovalnemu gospodu donašalec družbina iskrena zahvala!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) došlo je zopet 12 gld. 57 kr. od dunajskih vseučiliščnikov. Ob raznih prilikah nabrani ta šesti letošnji dar akademiške naše tamošnje mladine prejeli smo s ponavljano radostno zavestjo, da: „Dokler ji zvesta bodeš ti, mladina, — Ničesar ne boji se domovina!“ — Pristavek. Hvalno omenjati so pri Slovenjegraški podružini požrtvovalno delujoči gospodje župnik Anton Ostrožnik (prvomestnik), kapelan Fran Vidmajer (tajnik) in poslovodja J. Stanonik (denarničar). Zadnje naše poročilo o teh čast. osebah ni bilo namreč s cela pristno.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Izlet slovenskega delavskega pevskega društva „Slavec“) v Radovljico v nedeljo, dné 19. t. m., vršl se bode po nastopnem vsprejmu: V nedeljo zjutraj ob 6. uri 30 minut odpeljejo se udeležniki z južnega kolodvora v Radovljico, kamor dosepejo ob 8. uri 11 minut. Pri prihodu v Radovljico vsprejem društva in gostov pred slavalokom po dostojanstvenih mesta Radovljice in narodnih društvih, na to zajutrek v gostilni g. Hirschmann-a. Ob 10. uri slovesna sv. maša v župnijski cerkvi; pri sv. maši pójejo udje društva; po maši ogled

mesta in okolice ter gradú grofa Thura-Valsassine. Ob 1. uri skupen obed pri g. Hirschmann-u. Ob 3. uri popoldne na vrtu gostilne g. Hirschmann-a velika vrtna veselica. Vstop k veselici 20 krajcarjev za osebo. Ob 8. uri 6 minut zvečer odhod iz Radovljice in dohod v Ljubljano ob 9. uri 45 minut zvečer. — V slučaju neugodnega vremena preloži se izlet na drugo nedeljo.

(Na mariborski gimnaziji) je bilo 299 učencev, in sicer 187 Slovencev, 106 Nemcev, 4 Čehi in 2 Italijana.

(Konjereja.) V Slov. Bistrici so potrdili od 583 konj le 68 za vojaško službo, v Mariboru od 1930 konj 285 in v St. Lenartu od 590 pa 211.

(Drugo mestno petrazredno deško ljudsko šolo) v Ljubljani je obiskavalo 558 učencev, katerih 534 govori le slovenski, 2 le nemški, 22 slovenski in nemški. Za višji razred je sposobnih 366, nesposobnih 185. Pripravljalnica za obrtno šolo je imela v I. oddelku 67, v II. oddelku 53 učencev.

(Kmetijsko in gozdarsko razstavo) priredi c. kr. kmetijsko društvo v Gorici od 12. do 27. septembra, in sicer v proslavo stopetindvajsetletnice društvenega obstanka. Deželna razstava bo za kmetijske in gozdarske pridelke, avstrijska za vina in za druge zavrete pijače, pa tudi za kmetijski pouk, za ribarstvo, živinozdravilstvo in podkovstvo, mednarodna pa za vse snovi, ki nam jih daje kmetijska kemija, in za kmetijsko orodje ter za stroje, koje nam oskrbuje mehanika. Ako se boče kdo s Kranjskega udeležiti te razstave, more se zglasiti neposredno pri razstavnem vodstvu v Gorici, ali pa tudi posredno pri c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani, katera boče ravno tako rada vse potrebno oskrbela. Za zglasitev potrebni obrazci se že sedaj dobé pri družbi v Ljubljani in ravno tako tudi natančni programi.

(Četrti avstrijski vinarski kongres) boče od 16. do 20. septembra t. l. v Gorici. Kongresa se lahko udeležé odposlanci kmetijskih in vinarskih društev, zastopniki kmetijskih in vinarskih učilišč ter tiste osebe, katere se vpišejo kot udje pri kongresnem predsedništvu.

(Iz škofovine mariborske.) V stalni pokoj podal se je č. g. Lovrenčič, župnik pri Malinedelji, v času miru pa je stopil kapelan v Vojniku, č. gosp. Rom. Premeščeni so kapelani, gg.: Dekort k Sv. Juriju pri Taboru, Gunčar v Ljubno, Lekše v Vojnik, Marinič v Velenje, Mešiček v Brežice. Umrla sta gospoda: Dosluženi župnik Grabar pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, kapelan Pečnik v Koprivnici. Svetila jima večna luč!

(Zmagovalci pri tekmovalni telovadbi II. vse-sokolskega shoda.) Vsled razsodišča dobila so odlike nastopna društva: V tekmovalju društev višjih oddelkov dobilo je prvo odliko društvo praškega „Sokola“, drugo odliko društvo vinogradskega „Sokola“, tretjo zopet praški „Sokol“. V tekmovalju društev nižjega oddelka dobilo je prvo odliko društvo vinogradskega „Sokola“, na drugem mestu je zmagalo društvo smihovskega „Sokola“ in tretjo odliko dobil je brnski „Sokol“. V borenju (metanju) zmagal je g. M. Benčan, člen ljubljanskega „Sokola“. Slavnostno odlikovanje vršilo se boče prihodnji teden, kakor se nam poroča iz Praga.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v zadnji številki naslednjo vsebino: Podoben v abecedniku (L. Stiasny). — Knjiga Slovenska (J. Marn). — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Vprašanja in odgovori. — Književnost. — Dopisi. — Vestnik.

Raznoterosti.

— Ruski orjak. Po Rusiji potuje cirkus Ferroni, v katerem kažejo orjaka Gérarda. Prišedši v Nikolajev, naznanil je lastnik po velikih plakatih, da dá 25 rubljev tistemu, ki premaga Gérarda. Oglasil se je res velik močan kozak. Zvečer je občinstvo pri predstavi radovedno čakalo boja. Ko junaka nastopita, je Rus hitro Gérarda zgrabil za vrat in ga jel daviti. Ubogi umetnik se je zgrudil na tla. Rus pa ni hotel odjenjati, temveč ga je začel obdelavati s pestjo. Gledalci so sedaj prihiteli, da bi kozaka pomirili, ali ta se je sedaj še le prav razjaril in jel mahati po gledalcih. Hotel je menda 25 rubljev dobro zaslužiti. Policijski načelnik je, videč, da bi tudi redarji nič ne opravili, poslal po požarno brambo, ki je bojovitega kozaka poškopila z vodo in tako naredila konec boju. Gérard pa sedaj najbrž ne boče več v Rusiji iskal tekmeča.

— Lakota. V mnogih pokrajinah v Indiji boče letos velika lakota, ker je izostal veter monzum, kateri prinese dež.

Telegrami.

Benetke, 16. julija. Tretja divizija italijanskega brodogoja je odplula v Pulj, od koder pojde na dalmatinsko obrežje.

Berolin, 16. julija. Naučni minister Zedlitz-Trützschler je zahteval, naj se v 24 urah opravičita profesorja Bergmann in Hahn, katerima se očita, da sta bolnike zdravila z okužljivim cepivom in tako provzročila smrt.

Pariz, 17. julija. Storili so velike priprave, da bi zabranili štrajkovcem ustaviti delo. Oddelki žandarmerije in redarjev z republikansko gardo stražijo železniške črte in

delavnice. Ženijski vojaki morajo opravljati železniška dela. Štrajk pojema, nekaj delavcev je že prišlo na delo pri zapadni in severni železnici. Kolodvore stražijo vojaki.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—137)

Tuji.

15. julija.

Pri **Maliču**: Nitsch, c. kr. vladni svetnik, s hčerjo; Zubanoss, potovalec; Mendel, Essinger, Völk, Hostnik, Mayer, trgovci, z Dunaja. — Steher, dr. Ferluga s soprogo, Pogorelec z rodbino, iz Trsta. — Ditrich, uradnikova soproga, iz Delnice. — Ferjančič iz Zavrca. — Wittine s štajerskega. — Weibl, trgovčeva soproga, s hčerjo, in Pezdire s hčerjo, iz Metlike. — dr. Hoffman, zasebnik, s soprogo, iz Nemčije. — Stiegler, inženir, in Grünhut, tovarnar, iz Gradca. — Metz, zasebnik, s soprogo, iz Glivice. — Gruber, tehnik, iz Norimberke. — Fischer iz Ljubljane. — Petsche, zasebnik, s hčerjo, iz Tržiča. — Feldman, potovalec, iz Praga. — Rom, trgovec, iz Kočevja. — Schlemitz, uradnik, iz Bihača. — Novosel iz Zagreba. — dr. Globočnik, notar, iz Kranja.

Pri **Stonu**: Becker, tajni svetnik; Pitschman, Hula, Danzer s sinom, trgovci; Averone; Zwillinger, inženir; Raab, potovalec, z Dunaja. — Basevi, Petromo, Hermansdorfer, Lamel, Dereani, iz Trsta. — Beslaj in Golop iz Postojne. — Katarina in Aurora Čurčić iz Broda. — Ruckgaber, poročnik v pok., iz Celovca. — Ledetzky, trgovec, iz Medjurja. — Csajagi in Bard Reccó iz Budimpešte. — Runco s soprogo iz Pazna. — Semliner, nadporočnik, iz Budve. — Dereani, zasebnik, iz Žužemberka. — Walzer, trgovec, iz Celja. — Gross, trgovec, iz Slov. Bistrice. — Lončarič, stavbeni podjetnik, iz Selo. — Šusteršič iz Železnikov. — Tome iz Suhora. — Mahoritsch, nadravatelj kaznilnice, iz Kopra.

Pri **avstrijskem caru**: Turk s soprogo z Reke. — Goli, trgovčeva soproga, z otroci, iz Idrije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Planan iz Planine. — Čadež iz Poljan. — Rimeo, trgovec, z rodbino, iz Pazna. — Omuletz iz Gorice. — Andri, hotelirjeva soproga iz Pulja. — Slabnik z bratom in Šerobogna z Reke.

Umrli so:

14. julija. Tomaž Dovjak, kramar, 70 let, Florjanske ulice 14, emphysema pulm.

15. julija. Viktor Mehkota, delavčev sin, 4 mesece, Opekarska cesta 15, katar v črelih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v min	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.	73 50	16 6	sl. svzh.	del. oblak.		
16. 2. u. pop.	73 37	27 6	sl. snepad		0 00	
9. u. zveč.	73 40	21 4	jasno			
Srednja temperatura 21 9°, za 2 9° nad normalom.						

Dovoljen semenj!

Po odgovoru slavnega c. kr. okrajnega glavarstva v Rudolfovem z dné 14. julija 1891, je

živinski semenj

na Veliki Loki pri Temenci

dovoljen dné 25. julija 1891, t. j. na sv. Jakoba dan.

Županstvo Velika Loka,

dné 15. julija 1891.

Klemenčič Franc,

župan.

(3—1)

Sargova glicerinova zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilíčno na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljiva celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(41)

Dunajska borza.

Dné 17. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1027 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	294 " 75 "
London, 10 funtov stl.	117 " 50 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 33 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 57 "
Nemških mark 100	57 " 75 "

Dné 16. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 10 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 85 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 20 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	2735 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 29 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dné 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 in 50 kr. kolek.

na petino srečke " " " 4 " " "

Glavni dobitok gld. 300.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dné 2. novembra.